

АЛЕКСАНДАР СЕРГЕЈЕВИЧ ПУШКИН (1799–1837)

(приредио Лазар Милентијевић)

УВОДНА РЕЧ

„ПОБЕДНИКУ УЧЕНИКУ ОД ПОБЕЂЕНОГ УЧИТЕЉА...”

В. Жуковски, као један од највећих песника препушкинске епохе, подарио је Пушкину портрет са речима из наслова, на тај начин *блајословио* Пушкинову поему *Руслан и Лјудмила* и тиме га уздигао на књижевни Парнас. Пушкин је први руски национални песник, родоначелник и идејно исходиште многих тековина које ће преокупирати не само руску књижевност већ и руско друштво 19, 20, па чак и 21. века. Његов стваралачки развој се одвијао вртоглаво, али је, притом, Пушкин увек јасно разазнавао домете свог стваралаштва. Његово стваралаштво обележила су два појма: хармонија и јединство. Пушкинова хармонија не представља искључиво лајтмотив стваралаштва, већ одражава песников светоназор и сензибилитет доживљаја универзума и међуљудских веза као његовог минорног дела. Јединство Пушкиновог стваралаштва се ослања и на жанровску разгранатост. Иако се Пушкин често доживљава као песник, у његовом стваралаштву истакнуто место заузимају проза и драматургија, готово од првих до последњих књижевних подухвата. У тој *жанровској йоливалентности* увиђамо да су жанрови увек били у тесној вези и узајамном прожимању, што је анулирало њихову строгу хијерархију и постало предуслов Пушкинове динамике.

Имајући у виду да се ове године навршава 225 година од Пушкиновог рођења, у прилици смо да понудимо блок који ће бити посвећен различитим аспектима вишеликог стваралаштва руског писца. Блок се састоји од рада доц. др Николе Миљковића под насловом „Александар Пушкин и Борис Поплавски: надреализам у руској књижевности”, рада доц. др Лазара Милентијевића под насловом „Пушкин очима Достојевског”, као и чланка Сергеја Денисенка „’Од суздржавања муза мре...’ Пушкинова еротика” у преводу Јоване Ковачевић и Сузане Паљић.